

آذربایجان موغام لاریندا

Azərbaycan muğam larında

درآمد و رنگ لر

Dəraməd və Rəng lər

تار – کامانچا و باشقا سازلار اوچون

Tar- kamança və başqa sazlar üçün

بهروز دیبازر

Behruz Dibazər

سرشناسه : دیبازر ، بهروز ، ۱۳۳۳ -

عنوان و نام پدید آور : آذربایجان موغام لاریندا درآمد و رنگ لر ؛ تار و کامانچا و باشقا سازلار اوچون
بهروز دیبازر .

مشخصات نشر : تبریز ، یاران ، انتشارات آذربایجان ، ۱۳۹۵

مشخصات ظاهری : ۲۵۶ ص

شابک : ۹۷۸ - ۹۶۴ - ۲۳۴ - ۱۶۹ - ۶

وضعیت فهرست نویسی: فیپا

یادداشت : ترکی .

موضوع : موسیقی آذربایجانی - - پارتیسیون

موضوع : Music, Azerbaijani - Scores*

موضوع : موسیقی آذربایجانی

موضوع : Music, Azerbaijani*

رده بندی کخره : ۱۳۹۵ د ۹۴ ۳۴۴/۷/۱۴

رده بندی دیوئی : ۷۸۱/۹۳

شماره کتابشناسی ملی : ۱۳۸۱۱

آذربایجان موغام لاریندا درآمد و رنگ لر

• نویسنده : بهروز دیبازر • ناشر : یاران (با همکاری آذربایجان)

• چاپ: شهاب • صحافی: امین • تیراژ: ۱۰۰۰ عدد

• اندازه : وزیری - ۲۵۶ صفحه • نوبت چاپ : اول - ۱۳۹۵

• شابک : ۹۷۸ - ۹۶۴ - ۲۳۴ - ۱۶۹ - ۶

• قیمت : ۱۵۰۰۰ تومان

حق چاپ محفوظ است

مراکز پخش انتشارات یاران

تبریز- خیابان امین ، پاساژ کریمی تلفن : ۳۵۵۶۷۹۲۵ - ۳۵۵۴۱۱۳۱

خ امام ، نرسیده به سه راه تربیت ، نشر یاران، کتابفروشی نوبل

تلفن : ۳۵۵۵۷۲۹۶ تلفاکس : ۳۵۵۵۱۴۶۲

انتشارات آذربایجان تلفن : ۳۵۵۴۱۱۳۱

اون سۆز

الده اولان معلوماتلار گؤستریر کی کنچمیشده ایران و قونشو اولکه لرین موسیقی سینین انکیشافیندا فارابی - ابن سینا - الکندی کیمی موسیقی شناس لاردان باشقا آذربایجانین ایکی داهی موسیقی عالیمینن ده بؤیوک خدمتلی اولوب اونلاردان بیر اونی اوچونجو عصرده آذربایجانین اورمو شهرینده دونیا یا گؤز آچان صفی الدین عبدالمومن ابن یوسف اورموی دیر اونون موسیقی و موغام لار حاقیندا یازدیغی ادوار کتابی ده یرلی اثر لردن حساب اولونور و ایکینجی موسیقی عالمی اون دوردونجو عصرده مراغا شهرینده یاشایان عبدالقادر مراغی دیر کی اونون داهی موسیقی باره سینده یازدیغی زوایدالفاواید و مقاصدالالحان و زیده الادوار کتابلاری کنچیش دن قالان قیمتلی اثرلر دیر. اوندورد ونجو عصره قدر بو اولکه لرین موسیقی سینده ۱۲ موغام و ۶ - آوازات ایفا اولونوردو کی دونیانین مختلف یئرلرینده اوجده دن چین - قافقاز - اندولس و اورتا آفریقا دا گنیش صورتده یایلمیشدی. ۱۲ موغام عبارتیدی: ۱ - عشاق ۲ - نوا ۳ - بوسه لیک ۴ - راست ۵ - عراق ۶ - ایشیق ۷ - شیرافکند ۸ - بزرگ ۹ - زنگوله ۱۰ - رهاوی ۱۱ - حسینی ۱۲ - حجاز و آوازات بونلاردان عبارتیدی: ۱ - شهناز ۲ - مایه ۳ - سلمک ۴ - نوروز ۵ - کورده ۶ - گواشت. ۱۴ اونجوعصرین سون لاریندا بیر سیرا ده ییشیکلره گوره بو موسیقی بناسی داغیلدی و سونرا لارهر خالق اوز خصوصیت و طبعینه اویغون موسیقی بناسی یاراتدی. بنله لیکله اول ده مستقل حساب اولان موغام لار بعضی خالق لار آراسیندا شعبه یه چنوریلدی. آنجاق تکجه موغامی کی ایندی یه دک اؤزونو قوروپوب ساخلایب راست موغامی دیر. معاصر دورده آذربایجان خالق موسیقی سی گنیش صورتده اینکیشاف اندیب و موغام لارا رغبتین آرتماسی اؤزونو قاباریق

شکیلده گوستریر. آذربایجانین ۷ اساس موغامی عبارتدی: ۱- راست ۲- شور ۳- سه گاه ۴- چهارگاه ۵- بیات شیراز ۶- شوشتر ۷- همایون. آذربایجاندا اساس موغام لارین بعضی شعبه لری کیچیک حجملی موغام کیمی ایفا اولونور او جمله دن: قاتار- بیات کرد- شهناز- بیات قاجار دلکش- دشتی و..... بیر سیرا موغام لار و شکسته لرده ریتمیک صورتده چالینیر و خواننده ایمپروویزه (بداهه خوانلیق) حالتینده ایفا اندیر او جمله دن: حنیراتی- مانی- آراز باری- اوشاری- حیدری- منصوریه- کسمه شکسته سی- قاراباغ شکسته سی- شیروان شکسته سی و گوللو قافیه. آذربایجان موسیقی سینین اوزونله مخصوص چنشیدلی ژانرلاری وار کی عبارتدی: ۱- واکال ۲- اینسترومنتال ۳- واکال اینسترومنتال. تصنیف و ماهنی لار واکال اولوبوندان و رنگ لری کی بونلار دیرینکه فورمی- مارش و یاللی ریتم لری داخلدی اینسترومنتال ژانرینان سبب اولونور آذربایجانین موغام لاری تار- کامانچا- بالابان و خواننده نین ایفا اولونور و بونادا واکال اینسترومنتال اسلوبو دئییلیر. معاصر واکال اینسترومنتال اسلوبوندا آنسامبل لارین یارانماسی چنشیدلی موسیقی آلت لرینین یارانماسینا دا سبب اولوب و موغامین درآمد- رنگ و تصنیف لری بوتون موسیقی آلت لرین اشتراکیله اجرا اولونور آنجاق موغامی ایفا اندنده خواننده نی تار ایله کامانچا یا بالابان مشایعت اندیر. موغام لاردا درآمد- رنگ و تصنیف اولدوغو زامان او موغام دستگاه فورمو تاپیر دستگاه فورمونون بیر سیرا شرط لری بونلار دیر: موغام مرک درآمد و برداشت ایله باشلانین و مایه دن سونرا رنگ- تصنیف و سونرا شعبه لر و گوشه لر و یئنه هر شعبه و گوشه لردن سونرا رنگ و تصنیف آردیجیل صورتده ایفا اولونسون. درآمد اینسترومنتال موسیقی ژانری دیر کی موغامین اولینده چالینیر و نهنجه شعبه یه استناد اندیر دنمک اولار شعبه- گوشه- نفس- خال موغامین کیچیک

پارچالاری دیر. رنگ اینسترومنتال موسیقی دیر کی موغام لارین هانسی شعبه
 سینه تعلقی اولورسا او شعبه نین رنگین آیر. رنگ چالینارکن خواننده فرصت
 تاپیر بو ژانرین آراسیندا استراحت ائله سین. آذربایجان موغام لاری و اونلارین
 شعبه لری اوزل سس دوزومو اساسیندا یازانیب و هر سس دوزومونده اولان
 مختلف فاصله لر موغام لاری ییر - بیریندن فرقلندیریر. دنمک اولار هر موغام و
 شعبه دینلنیجیده باشقا ییر احوال روحیه یارادیر. بعضی موغام لارین او جمله
 دن راست - قاتار - ماهور هندی - اورتا ماهور - حیراتی و دوگاهین سس
 دوزومو عینی اولسادا مختلف تونال لاردا ایفا اولدوقلاری اوچون ییر -
 بیریندن فارق لردر. بعضی شعبه لر ییر نچه موغام دا ایفا اولونور. او جمله دن
 شکسته فارس - مبرقه - عراق و شکسته فارس شعبه سی شور - راست -
 بیات قاجار - راداب - ماهور و سه گاه موغامیندا دا اولدوغو اوچون اونون
 رنگ لرینه بو موغام لاردا راست کیریک. عراق شعبه سینین رنگ لرین راست
 - ماهور و قاتار موغام لاریندا ایضا اتمک اولاییلر. آذربایجان تارنین نوت
 لاری دو آچاریندا یازیلدیغی اربابون بوکسدا سول آچاریندان علاوه دو
 آچاریندان دا استفاده اولونوب. اومه وم وار بو گؤزل موسیقی خزینه میزین
 قورونوب ساخلانماسیندا ییر کیچک - کت آددیم آتمیش اولام.

بهروز دیبازر

عنوان	صفحه
مقدمه	۳-۵
راست	
راست درآمدی ۱	۱۲-۱۳
راست درآمدی ۲	۱۴-۱۵
راست درآمدی ۳ و ۴	۱۶-۱۷
راست درآمدی ۱	۱۸-۱۹
راست درآمدی ۶	۲۰-۲۱
راست رنگی ۱	۲۲-۲۳
راست رنگی ۲ و ۳	۲۴-۲۵
راست رنگی ۴-۵	۲۶-۲۷
راست رنگی ۶-۷	۲۸-۲۹
راست - حسینی رنگی	۳۰-۳۱
راست - ولایتی رنگی	۳۲-۳۳
راست - شکسته فارس رنگی ۱ و ۲	۳۴-۳۵
راست - عراق رنگی ۱ و ۲	۳۶-۳۷
راست - عراق رنگی ۲ و پنجگاه رنگی ۱	۳۸-۳۹
راست - پنجگاه رنگی ۲	۴۰-۴۱
راست - خجسته رنگی	۴۲-۴۳
ماهور هندی	
ماهور هندی درآمدی ۱ و ۲	۴۵-۴۶
ماهور هندی درآمدی ۳ و ۴	۴۷-۴۸
ماهور هندی درآمدی ۵	۴۹-۴۸

۵۱ - ۵۰	ماهور هندی درآمدی ۶
۵۵ - ۵۴ - ۵۳ - ۵۲	ماهور هندی درآمدی ۷
۵۷ - ۵۶	ماهور هندی رنگی ۱ و ۲
۵۹ - ۵۸	ماهور هندی رنگی ۳
۶۱ - ۶۰	ماهور هندی رنگی ۴ و ۵
۶۳ - ۶۲	ماهور هندی رنگی ۶ و ۷
۶۵ - ۶۴	ماهور هندی رنگی ۸ و ۹
۶۷ - ۶۶	ماهور - عشاق رنگی
۶۹ - ۶۸	ماهور - عزت رنگی
	اورتا ماهور
۷۱ - ۷۰	اورتا ماهور درآمدی
۷۳ - ۷۲	اورتا ماهور درآمدی ۲ و اورتا ماهر رنگی ۱
۷۵ - ۷۴	اورتا ماهور رنگی ۲
	قاتار
۷۶ - ۷۷	قاتار قاتار درآمدی ۱ و ۲
۷۸ - ۷۹	درآمدی ۳ و قاتار رنگی ۱
۸۲ - ۸۳	قاتار رنگی ۲ و عشاق رنگی ۱
	بیات قاجار
۸۵ - ۸۴	بیات قاجار درآمدی و بیات قاجار رنگی
۸۷ - ۸۶	بیات قاجار رنگی ۲
	بیات کورد
۸۹ - ۸۸	بیات کورد درآمدی ۱ - ۲ و بیات کورد رنگی ۱
۹۰ - ۹۱	بیات کورد رنگی ۲
۹۲ - ۹۳	بیات کورد رنگی ۳
۹۴ - ۹۵	بیات کورد رنگی ۴ و ۵

۱۳۷ - ۱۳۶	راهاب درآمدی ۲ و راهاب رنگی ۱
۱۳۹ - ۱۳۸	راهاب - شکسته فارس رنگی ۱ - ۲
	سه گاه
۱۴۰ - ۱۴۱	سه گاه درآمدی و سه گاه رنگی ۱
۱۴۲ - ۱۴۳	سه گاه رنگی ۲
۱۴۴ - ۱۴۵	سه گاه رنگی ۳
۱۴۶ - ۱۴۷	سه گاه رنگی ۴ و ۵
۱۴۸ - ۱۴۹	سه گاه رنگی ۶
۱۵۲ - ۱۵۳	سه گاه رنگی ۸ و ۷
	زابل سه گاهی
۱۵۴ - ۱۵۵	زابل درآمدی ۱
۱۵۶ - ۱۵۷	زابل درآمدی ۲
۱۵۸ - ۱۵۹	زابل درآمدی ۳ و ۴
۱۶۲ - ۱۶۰	زابل درآمدی ۵
۱۶۳ - ۱۶۲ - ۱۶۱ - ۱۶۰	زابل درآمدی ۶
۱۶۴ - ۱۶۵	زابل درآمدی ۷ و زابل رنگی ۱ و ۲
۱۶۶ - ۱۶۷	زابل رنگی ۳ و ۴
۱۶۸ - ۱۶۹	زابل رنگی ۵ و مانند موخالیف رنگی ۱
۱۷۰ - ۱۷۱	زابل - مانند موخالیف ۲
	میرزه حسین سه گاهی
۱۷۲ - ۱۷۳	میرزه حسین سه گاهی درآمد ۱
۱۷۴ - ۱۷۵	میرزه حسین سه گاهی درآمد ۲ و میرزه حسین رنگی ۱
۱۷۶ - ۱۷۷	میرزه حسین سه گاهی رنگ ۲ و ۳
۱۷۸ - ۱۷۹	میرزه حسین سه گاهی رنگ ۴ و مانند موخالیف رنگی
	شکسته فارس

۱۸۰ - ۱۸۱	شکسته فارس رنگی ۱ و ۲
۱۸۲ - ۱۸۳	شکسته فارس رنگی ۳
۱۸۴ - ۱۸۵	شکسته فارس رنگی ۲ و ۵
۱۸۶ - ۱۸۷	شکسته فارس - مبرقه رنگی ۱ و ۲
۱۸۸ - ۱۸۹	شکسته فارس - مبرقه رنگی ۳
چهارگاه	

۱۹۰ - ۱۹۱	چهارگاه درآمدی ۱ و ۲
۱۹۲ - ۱۹۳	چهارگاه درآمدی ۳ و ۴
۱۹۴ - ۱۹۵	چهارگاه درآمدی ۵ و ۶
۱۹۶ - ۱۹۷	چهارگاه درآمدی ۷ و ۸
۱۹۸ - ۱۹۹	چهارگاه درآمدی ۹ و ۱۰
۲۰۰ - ۲۰۱	چهارگاه رنگی ۱
۲۰۲ - ۲۰۳	چهارگاه رنگی ۲ و ۳
۲۰۴ - ۲۰۵	چهارگاه - بسته نیکار رنگی ۱ و ۲
۲۰۶ - ۲۰۷	چهارگاه - حصار رنگی ۱
۲۰۸ - ۲۰۹	چهارگاه - حصار رنگی ۲
۲۱۰ - ۲۱۱	چهارگاه - حصار رنگی ۳
۲۱۲ - ۲۱۳	چهارگاه - موخالیف رنگی ۱
۲۱۴ - ۲۱۵	چهارگاه - موخالیف رنگی ۲

بیات شیراز

۲۱۶ - ۲۱۷	بیات شیراز درآمدی ۱
۲۱۸ - ۲۱۹	بیات شیراز درآمدی ۲ و ۳
۲۲۰ - ۲۲۱	بیات شیراز درآمدی ۴ و ۵
۲۲۲ - ۲۲۳	بیات شیراز درآمدی ۶ و ۷
۲۲۴ - ۲۲۵	بیات شیراز رنگی ۱ و ۲

۲۲۶ - ۲۲۷	بیات شیراز رنگی ۲ و ۴
۲۲۸ - ۲۲۹	بیات اصفهان رنگی ۱ و ۲
۲۳۰ - ۲۳۱	بیات اصفهان رنگی ۳ و ذیل بیات شیراز رنگی ۱
۲۳۲ - ۲۳۳	ذیل بیات شیراز رنگی ۲ و اوززال رنگی ۱
۲۳۴ - ۲۳۵	اوززال رنگی ۲ و ۳
۲۳۶ - ۲۳۷	اوززال رنگی ۴ و ۵

شوستر

۲۳۸ - ۲۳۹	شوستر درآمدی ۱
۲۴۰ - ۲۴۱	شوستر درآمدی ۲ - شوستر رنگی ۱
۲۴۲ - ۲۴۳	شوستر رنگی ۲
۲۴۴ - ۲۴۵	شوستر رنگی ۳
۲۴۶ - ۲۴۷	شوستر - ترکیب رنگی

همایون

۲۴۸ - ۲۴۹	همایون درآمدی ۱ و ۲
۲۵۰ - ۲۵۱	همایون رنگی ۱
۲۵۲ - ۲۵۳	همایون رنگی ۲ و ۳
۲۵۴ - ۲۵۵	همایون رنگی ۴ و ترکیب رنگی
۲۵۶	ساقی نامه